

Державний торговельно-економічний університет

Кафедра світової економіки

ВИПУСКНА КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на тему:

**«ІНВЕСТИЦІЙНА ПОЛІТИКА ПІДПРИЄМСТВА-СУБ'ЄКТА
МІЖНАРОДНОГО БІЗНЕСУ»**

(на матеріалах АТ «UFUTURE», м. Київ)

Студента 5 курсу, 3з групи,
спеціальності 292 «Міжнародні економічні
відносини» освітньої програми
«Міжнародний бізнес»

Кутаха Владислава
Володимировича

Науковий керівник
доктор економічних наук,
професор,
професор кафедри
світової економіки

Калюжна Наталія
Геннадіївна

Гарант освітньої програми
кандидат економічних наук,
доцент,
доцент кафедри
світової економіки

Лежепькова Вікторія
Геннадіївна

Київ 2023

Державний торговельно-економічний університет

Факультет МТП Кафедра світової економіки
Спеціальність 292 «Міжнародні економічні відносини»
ОП «Міжнародний бізнес»

Затверджую

Зав. кафедри _____

«__» _____ 20__ р

Завдання

на випускню кваліфікаційну роботу (проект) студентіві

Кутаха Владислава Володимировича

(прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема випускної кваліфікаційної роботи (проекту)
«Інвестиційна політика підприємства-суб'єкта міжнародного бізнесу (на матеріалах АТ «UFUTURE», м. Київ).

Затверджена наказом ректора від «__» _____ 20__ р. №__

2. Строк здачі студентом закінченого роботи (проекту)

3. Цільова установка та вихідні дані до роботи (проекту)

Мета роботи (проекту)) обґрунтування напрямів вдосконалення інвестиційної політики підприємства-суб'єкта міжнародного бізнесу.

Об'єкт дослідження у випускній кваліфікаційній роботі є інвестиційна політика підприємства-суб'єкта міжнародного бізнесу.

Предмет дослідження є теоретичні засади та практичні аспекти формування та розвитку інвестиційної політики підприємства-суб'єкта міжнародного бізнесу на прикладі АТ «UFUTURE».

4. Перелік графічного матеріалу 5 ілюстрацій, 1 таблиця.

5. Консультанти по роботі (проекту) із зазначенням розділів, за якими здійснюється консультування:

Розділ	Консультант (прізвище, ініціали)	Підпис, дата	
		Завдання видав	Завдання прийняв

6. Зміст випускної кваліфікаційної роботи (проекту) (перелік питань за кожним розділом)

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ІНВЕСТИЦІЙНА ПОЛІТИКА АТ «UFUTURE»

Сутність та ключові характеристики інвестиційної політики підприємства-суб'єкта міжнародного бізнесу

Аналіз інвестиційної політики АТ «UFUTURE»

Висновки до розділу 1

РОЗДІЛ 2. РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ВДОСКОНАЛЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ АТ «UFUTURE»

Оцінка сприятливості міжнародного бізнес-середовища для посилення інвестиційної політики АТ «UFUTURE»

Пріоритети вдосконалення інвестиційної політики АТ «UFUTURE»

Висновки до розділу 2

ВИСНОВКИ І ПРОПОЗИЦІЇ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

7. Календарний план виконання роботи (проекту)

№ пор.	Назва етапів випускної кваліфікаційної роботи (проекту)	Строк виконання етапів роботи	
		за планом	фактично
1	Визначення напрямку дослідження та затвердження теми ВКР	до 20.11.2022	до 20.11.2022
2	Узгодження плану ВКР з науковим керівником	до 10.12.2022	до 10.12.2022
3	Подача науковому керівнику на рецензування 1-го розділу ВКР	до 10.01.2023	до 10.01.2023
4	Подача науковому керівнику на рецензування 2-го розділу ВКР	до 20.01.2023	до 20.01.2023
5	Подача готової ВКР на кафедрі	до 26.01.2023	до 26.01.2023
6	Попередній захист ВКР	30.01.2023 – 10.02.2023	30.01.2023 – 10.02.2023
7	Захист ВКР	за графіком (з 13.02.2023)	за графіком (з 13.02.2023)

8. Дата видачі завдання « ____ » _____ 20__ р.

9. Керівник випускної кваліфікаційної роботи (проекту)

Калюжна Н.Г.

(прізвище, ініціали, підпис)

10. Керівник освітньої програми _____ Лежєп'юкова В.Г.

(прізвище, ініціали, підпис)

11. Завдання прийняв до виконання студент

Кутах В. В.

(прізвище, ініціали, підпис)

12. Відгук керівника випускної кваліфікаційної роботи (проекту)

Випускна кваліфікаційна робота Кутаха В.В. присвячена дослідженню теоретичних і практичних аспектів формування та розвитку інвестиційної політики підприємства-суб'єкта міжнародного бізнесу на прикладі АТ «UFUTURE». Актуальність роботи зумовлена значущістю посилення інвестиційної політики підприємств в сучасних умовах глобальної невизначеності. У першому розділі роботи досліджено сутність та ключові характеристики інвестиційної політики підприємства-суб'єкта міжнародного бізнесу та здійснено аналіз інвестиційної політики АТ «UFUTURE». У другому розділі здійснено оцінку сприятливості міжнародного бізнес-середовища для посилення інвестиційної політики АТ «UFUTURE» та визначено її пріоритети. Випускна кваліфікаційна робота являє собою комплексне дослідження, містить обґрунтовані рекомендації, відповідає чинним вимогам та може бути рекомендована до захисту.

Керівник випускної кваліфікаційної роботи (проекту)

Калюжна Н.Г.

(підпис, дата)

13. Висновок про випускну кваліфікаційну роботу (проект)

Випускна кваліфікаційна робота (проект) студента

Кутах В.В.

(прізвище, ініціали)

може бути допущена до захисту екзаменаційній комісії.

Керівник освітньої програми

Лежєп'юкова В.Г.

(підпис, прізвище, ініціали)

Завідувач кафедри

Дугінець Г.В.

(підпис, прізвище, ініціали)

« » 20 р.

АНОТАЦІЯ

Кутах В.В. Інвестиційна політика підприємства-суб'єкта міжнародного бізнесу (на матеріалах АТ «UFUTURE», м. Київ)

Випускна кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня «бакалавр» за спеціальністю спеціальності 292 «Міжнародні економічні відносини», спеціалізацією «Міжнародний бізнес». Державний торговельно-економічний університет, 2023

Випускна кваліфікаційна робота присвячена дослідженню інвестиційної політики підприємства-суб'єкта міжнародного бізнесу.

У першому розділі роботи досліджено сутність та ключові характеристики інвестиційної політики підприємства-суб'єкта міжнародного бізнесу, а також представлено аналіз інвестиційної політики АТ «UFUTURE».

У другому розділі представлено результати оцінки сприятливості міжнародного бізнес-середовища для посилення інвестиційної політики АТ «UFUTURE», а також пріоритети її вдосконалення.

ANNOTATION

Kutakh V.V. Investment policy of the enterprise-subject of international business (based on the materials of JSC "UFUTURE", Kyiv)

Final qualification paper for obtaining a bachelor's degree in specialty 292 "International Economic Relations", specialization "International Business". State University of Trade and Economics, 2023

Final qualification paper is devoted to the research of the investment policy of the enterprise-subject of international business.

In the first section of the work, the essence and key characteristics of the investment policy of the enterprise-subject of international business are investigated, as well as the analysis of the investment policy of JSC "UFUTURE" is presented.

The second section presents the results of the assessment of the favorability of the international business environment for strengthening the investment policy of JSC "UFUTURE", as well as the priorities for its improvement.

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ІНВЕСТИЦІЙНА ПОЛІТИКА АТ «UFUTURE»	5
1.1. Сутність та ключові характеристики інвестиційної політики підприємства-суб'єкта міжнародного бізнесу	5
1.2. Аналіз інвестиційної політики АТ «UFUTURE»	11
Висновки до розділу 1	16
РОЗДІЛ 2. РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ВДОСКОНАЛЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ АТ «UFUTURE»	18
2.1. Оцінка сприятливості міжнародного бізнес-середовища для посилення інвестиційної політики АТ «UFUTURE»	18
2.2. Пріоритети вдосконалення інвестиційної політики АТ «UFUTURE»	23
Висновки до розділу 2	29
ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ	30
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	32

ВСТУП

Наразі Україна зіткнулася з найбільш трагічними подіями за історію її незалежності, одним з наслідків яких є руйнування інфраструктури. Для забезпечення передумов для відновлення економічного розвитку важливим для держави буде залучення іноземних інвестицій у процес відбудови економіки, оскільки власних фінансових ресурсів у держави наразі недостатньо. З огляду на зазначене, важливе значення для майбутнього держави має перегляд ключовими учасниками інвестиційних ринків своєї політики, зокрема у контексті її соціалізації та збільшення кількості проектів, метою яких буде післявоєнна відбудова. Зазначене свідчить про актуальність дослідження обраної нами теми випускної кваліфікаційної роботи.

Інвестиційну політику у своїх працях досліджували такі вчені як Л. С. Селіверстова, О. М. Міх, Г. Є. Ямненко, А. О. Поночовна, В. В. Гумега, Т. В. Семенова, О. А. Беженова, Е. І. Цибульська, М. О. Марченков, С. С. Осокін, С. І. Самайчук, О. В. Калінін, О. В. Золотарьова, С. В. Савчук, О. О. Цанько та ін. Водночас досліджень, які б стосувалися інвестиційної політики підприємства, а тим паче у міжнародному бізнесі у науковій літературі представлено досить мало, що і обумовило вибір теми.

Об'єктом випускної кваліфікаційної роботи є інвестиційна політика підприємства-суб'єкта міжнародного бізнесу, **предметом** – теоретичні засади та практичні аспекти формування та розвитку інвестиційної політики підприємства-суб'єкта міжнародного бізнесу на прикладі АТ «UFUTURE».

Метою випускної кваліфікаційної роботи є обґрунтування напрямів вдосконалення інвестиційної політики підприємства-суб'єкта міжнародного бізнесу. Для досягнення поставленої мети у роботі було виконано наступні завдання:

- дослідити сутність та ключові характеристики інвестиційної політики підприємства-суб'єкта міжнародного бізнесу;
- здійснити аналіз інвестиційної політики АТ «UFUTURE»;

- У процесі написання випускної кваліфікаційної роботи використовувалася низка загальнонаукових методів, зокрема аналіз та синтез, систематизація, спостереження, співставлення, порівняння.

Робота складається зі вступу, двох розділів та висновків до них, висновків та пропозицій, а також списку використаних джерел.

РОЗДІЛ 1. ІНВЕСТИЦІЙНА ПОЛІТИКА АТ «UFUTURE»

1.1. Сутність та ключові характеристики інвестиційної політики підприємства-суб'єкта міжнародного бізнесу

У період трансформації економічної системи суттєво зростає значення інвестиційної діяльності в країні. Від інтенсивності й результативності інвестиційних процесів залежить успіх перетворень, насамперед у сферах економічного, політичного та соціального життя. У таких умовах особливого значення набуває формування підприємством ефективної інвестиційної політики, яка визначає цілі інвестиційної діяльності та параметри цього процесу. У науковій літературі поняття «інвестиційна політика» здебільшого розглядається на макрорівні, хоча деякі дослідники вивчають його також по відношенню для підприємства.

Так, Л. С. Селівєрстова та О. М. Міх зазначають, що інвестиційна політика є вирішальною умовою розвитку соціально-економічних процесів і надає можливість безпосередньо впливати на темпи обсягу виробництва, на забезпечення науково-технічного прогресу і на вирішення широкого спектру стратегічних завдань. Автори також констатують, що інвестиційна політика є складовою частиною економічної політики, що проводиться у вигляді встановлення структури і масштабів інвестицій, напрямів їх використання, джерел отримання з урахуванням необхідності оновлення основних засобів і підвищення їх технічного рівня. Механізм управління інвестиційною політикою становить систему основних складових, що регулюють процес розробки та реалізації інвестиційних рішень підприємства, що є запорукою сталого розвитку економіки країни [1]. Підхід зазначених авторів вирізняється ґрунтовністю, і на увагу заслуговує переплетіння у ньому макро та мікрорівнів. Водночас вважаємо, що інвестиційна політика підприємства може бути незалежною від політики держави, хоча безперечно враховувати ті обмеження, які встановлює держава для взаємодії з іноземними інвесторами.

Г. Є. Ямненко та А. О. Поночовна зазначають, що інвестиційна політика є складовою частиною загальної економічної стратегії, що визначає вибір і способи реалізації найбільш раціональних шляхів оновлення і розширення його виробничого і науково-технічного потенціалу. Дана політика націлена на забезпечення виживання підприємства в складному ринковому середовищі, на досягнення ним фінансової стійкості та створення умов для майбутнього розвитку. Інвестиційна політика формується лише за конкретними напрямками інвестиційної діяльності підприємства, що потребують забезпечення найбільш ефективного управління для досягнення головної стратегічної цілі цієї діяльності [1, 2].

Суб'єктами інвестиційної діяльності є інвестори, замовники, виконавці робіт, користувачі об'єктів інвестиційної діяльності, а також постачальники, юридичні особи (банківські і посередницькі організації, інвестиційні біржі і компанії) і інші учасники інвестиційного процесу. Суб'єктами інвестиційної діяльності можуть бути фізичні і юридичні особи, в тому числі і іноземні, а також держави і міжнародні організації. Основний суб'єкт інвестиційної діяльності – інвестор, який здійснює вкладення власних, позикових і/або залучених коштів у формі інвестицій і забезпечує їхнє цільове використання. Інвестори можуть виступати в ролі вкладників, замовників, кредиторів, покупців, а також виконувати функції будь-якого учасника інвестиційної діяльності.

З урахуванням направленості основної господарської діяльності інвестори поділяються на індивідуальних та інституційних. Індивідуальний інвестор – це фізична або юридична особа, що здійснює вкладення коштів у формі інвестицій для розвитку виробничо-господарської діяльності. Інституційний інвестор – це фінансовий посередник, який акумулює кошти індивідуальних інвесторів і здійснює інвестиційну діяльність. Інституційні інвестори представлені інвестиційними компаніями, інвестиційними фондами, що, як правило, спеціалізуються на операціях з цінними паперами.

За цілями інвестування, які ставлять перед собою інвестори, виділяють стратегічних і портфельних інвесторів. Перші при здійсненні інвестицій мають на меті придбання контрольного пакету акцій або переважаної частки статутного капіталу іншого підприємства для отримання можливості самостійного управління ним. Портфельний інвестор вкладає кошти в різноманітні об'єкти інвестування з метою отримання доходу або приросту капіталу.

Інвестиційна політика підприємства є процесом обґрунтування умов для реалізації інвестиційних проектів. Проект є організаційною формою реалізації процесу інвестування. У даному понятті зосереджене як стратегічне планування, так і практична реалізація оперативного управління. Для більш повного охоплення багатофункціональності даного поняття доцільно було б виділити два підходи визначення сутності проекту, які є найпоширенішими в економічній літературі.

Отже, за своєю суттю інвестиційний проект є сукупністю унікальних, неповторних заходів із такими, притаманними йому ознаками:

- наявністю чітко сформульованої мети проекту, яка є бажаним результатом, досягнутим у рамках заданого строку та визначених умов реалізації;
- кількісною оцінкою результатів реалізації проекту;
- структуризацією проекту за цілями. Мета проекту має свою структуру представлену у вигляді ієрархії цілей, починаючи з стратегічних та закінчуючи конкретизованими тактичними завданнями;
- зміною стану проекту для досягнення поставленої мети. Адже реалізація інвестиційного проекту пов'язана із змінами відповідної системи та перетворенням теперішнього стану у бажаний;
- обмеженістю ресурсів, яка свідчить про те, що кожен проект має свій обсяг матеріальних, людських і фінансових ресурсів;
- наявністю часових меж (це означає, що проект має чітко визначений строк його початку та завершення);

- унікальністю, що проявляється у відповідному рівні інновацій, комплектності та структурованості [3].

Усі наведені авторські позиції враховують різні аспекти реалізації інвестиційного проекту. Проте варто акцентувати увагу на тому, що розглядається інвестиційний проект як об'єкт інвестування, система економічних відносин, націлених на досягнення визначених цілей. Тому слід зробити уточнення щодо суті проекту, виходячи з того, що важливими складовими інвестиційного проекту є чітка орієнтація на результативність заходів та необхідність їх досягнення в умовах обмеженості ресурсного забезпечення.

У контексті сформованої на підприємстві інвестиційної політики важливим є здійснення аналізу кожного проекту на відповідність їй. Для цього використовують інструменти проектного аналізу. Проектний аналіз перш за все базується на порівнянні в грошовому виразі «вигід і витрат», пов'язаних з реалізацією проекту. Це зумовлено потребою враховувати часовий період, оскільки здійснення витрат відбувається сьогодні, а отримання вигід (особливо проекти з тривалим терміном спорудження) - через тривалий період (через роки).

На сучасному етапі проектний аналіз, з огляду на міжнародне кредитування, повинен враховувати систему фінансового і економічного оцінювання проектів. Проектний аналіз повинен охоплювати різні аспекти проекту (економічні, екологічні, соціологічні, інституційні, технічні і комерційні) і вплив їх на оточення, що може виходити далеко за межі проекту і породжувати проблеми суспільного спрямування. Отже, концепція проектного аналізу має опиратися на з'ясування витрат на створення проекту з різних позицій: економіки в цілому, суспільства, організації, що беруть участь у реалізації проекту, інтересів акціонерів, власників, інвесторів, природного, соціального, зовнішнього середовища, в якому здійснюватиметься проект.

1. Залежно від цільової спрямованості всі інвестиційні проекти, що розробляються підприємствами, поділяються на дві групи:

- інвестиційні проекти розвитку – спрямовані на реалізацію стратегічних цілей підприємства, пов'язаних із зростанням обсягу операційної діяльності, її диверсифікацією. До складу таких інвестиційних проектів відносять також ті, які пов'язані зі створенням нових підприємств;

- Інвестиційні проекти санації – розробляються лише для діючих підприємств, які внаслідок неефективного управління, суттєвої зміни кон'юнктури ринку, застарілої технологічної бази значно зменшили обсяг збуту продукції і мають фінансові труднощі, які створюють реальну загрозу банкрутства. Метою розроблення таких інвестиційних проектів є проведення відповідної структурної перебудови підприємства (в галузі його інноваційної політики, маркетингової діяльності тощо), з тим щоб зберегти їх як самостійні одиниці зі статусом юридичної особи або провести ефективне злиття з іншим фінансово стійким підприємством [20, с. 16].

Умовою реалізації будь-якого проекту є проектний аналіз, що дозволяє системно оцінити вади й переваги проектів. Існують наступні види проектного аналізу: комерційний, технічний, організаційний (інституціональний), фінансовий, екологічний, соціальний, економічний, аналіз ризику.

Комерційний аналіз – це аналіз ринку збуту продукції та послуг, які будуть здійснюватися після реалізації інвестиційного проекту. Технічний аналіз покликаний показати техніко-технологічну обґрунтованість проектних рішень. Інституційний аналіз визначає вплив зовнішніх і внутрішніх факторів на успішність виконання інвестиційного проекту. При оцінці зовнішніх факторів вивчають політичні і правові умови, оподаткування, регламентації імпортно-експортних операцій та зовнішньоторговельної діяльності і законодавчої бази про працю. При оцінці внутрішніх факторів визначають рівень менеджменту команди проекту, можливість ефективного управління

проектним циклом, відповідність рівня кваліфікації та досвіду управлінської команди та трудового потенціалу.

Метою соціального аналізу є визначення прийнятності варіантів реалізації проекту з позиції користувачів, населення регіону, де здійснюється проект, розробка стратегії реалізації проекту для здобуття підтримки населення, досягнення цілей проекту та поліпшення характеристики його соціального середовища. Метою екологічного аналізу є встановлення його впливу на навколишнє середовище оцінка всіх вигід і витрат, отриманих внаслідок цього впливу, та формування заходів щодо пом'якшення наслідків або запобігання шкоди довкіллю від дії інвестиційного проекту. Елементи цього аналізу присутні на всіх стадіях життєвого циклу проекту [4].

Проведення усіх зазначених видів проектного аналізу є надзвичайно важливим для усіх підприємств, зважаючи на те, що саме він дозволяє забезпечити відповідність обраних проектів цілям компанії.

За умови залучення підприємства у міжнародні інвестиційні процеси особливістю як власне формування інвестиційної політики, так і проектного аналізу є врахування ширшого кола факторів, спроможних вплинути на ефективність інвестиційного процесу. Мова йде про міжнародне регулювання, політики окремих країн як у сфері стимулювання або обмеження інвестицій, так і у відношення одна до одної (впровадження санкція тощо). Прийняття рішень щодо міжнародних інвестицій потребує збалансування економічних та позаекономічних аспектів, оскільки репутаційні ризики за умови невдачі на міжнародному ринку є значно вищими.

1.2. Аналіз інвестиційної політики АТ «UFUTURE»

АТ «UFuture» – український холдинг, який об'єднує бізнесові та соціальні проекти. Компанія має диверсифікований портфель активів у галузях нерухомості, інфраструктури, промисловості, відновлюваної енергетики,

фармацевтики та IT. Вартість активів UFuture оцінюється у \$500 млн, а загальна капіталізація бізнесів, у які вона інвестувала, становить до \$1 млрд.

АТ «UFuture» є мажоритарним акціонером девелоперської компанії UDP (спеціалізується на великих інфраструктурних проектах) та міжнародного аеропорту “Київ” ім. І. Сікорського (другий міжнародний аеропорт в Україні за пасажиропотоком), стратегічним інвестором у Biopharma (фармацевтика) та UDP Renewables (відновлювана енергетика). Окрім цього компанія активно інвестує у нові бізнес та імпакт-проекти, серед яких інноваційні парки UNIT.City у Києві та Харкові, LvivTech.City у Львові; індустріальний парк “Біла Церква”, школа бізнесу для підприємців USB (Unit School of Business), виробничий акселератор INDAX.

Окрім цього, АТ «UFuture» спільно з фондом Василя Хмельницького K.FUND та незалежними партнерами розвивають й підтримують численні соціальні проекти в галузях освіти та економіки, зокрема, Київський міжнародний економічний форум (КМЕФ), Lean Institute Ukraine, Новопечерську школу, ucode IT academy, клуб підприємців WIN-WIN Club, міждисциплінарний проєкт з підвищення професійного рівня молодих дизайнерів та розвитку креативних команд European Design Upgrade: Transnational Capacity Building (EDU) тощо [5].

Інвестиційна політика АТ «UFUTURE» формується на кілька років. У ній визначаються основні цілі, яких хоче досягнути компанія у рамках своєї інвестиційної діяльності. При цьому мова йде як про економічні параметри, так і про соціальні цілі, цілі позиціонування, географічний склад інвесторів тощо.

Якщо говорити про економічний критерій, то він є ключовим для підприємства. Одним з основних завдань інвестиційної стратегії є створення передумов для досягнення визначеного середнього рівня окупності для проєктів (для кожного з проєктів цей показник варіюється, проте в середньому підприємство прагне залучати до портфелю проєкти з окупністю 32% та

терміном окупності – від півтора до двох років). Водночас, цей показник є усередненим, і на практиці у портфелі компанії знаходяться досить різні проекти.

Якщо говорити про іміджеві та соціальні цілі, то вони у цілому є взаємопов'язаними. Для підприємства важливо забезпечувати високий рівень довіри до себе з боку стейкхолдерів, що обумовлює включення до інвестиційного портфелю значної кількості соціально важливих проектів.

Необхідно відзначити, що інвестиційна політика підприємства не передбачає безпосередньо оцінку чи реалізацію проектів – цей документ визначає умови, рамки процесу вибору та реалізації інвестиційної активності компанії. Водночас для конкретизації переліку інвестиційних проектів на АТ «UFUTURE» формується інвестиційна стратегія на період від 3 до 5 років.

На досліджуваному інвестиційна політика була сформована на старті його діяльності, проте вона періодично оновлюється у контексті зміни умов зовнішнього середовища. Процес зміни інвестиційної політики проходить низку етапів. Першим з них є стадія аналізу інвестиційного середовища для виявлення ключових тенденцій розвитку світового бізнесу та розуміння того, на які ідеї наразі у світі існує найбільший попит. Метою цього етапу є виявлення того, чи актуальною є поточна мета інвестиційної політики, чи відповідають умовам ринку визначення для інвестиційного процесу умови. На цій стадії команда, відповідальна за перегляд політики, формує перелік усіх виявлених тенденцій, які вдалося виявити для подальшого обговорення та визначення того, яким чином відповідна ідея може бути імplementована у політику.

Стадія обговорення передбачає публічні дискусії стосовно того, яким чином і чи доцільно відображати ту чи іншу тенденцію у інвестиційній політиці АТ «UFUTURE». Наприклад, окремі тенденції можуть бути нерелевантні конкретному ринку, інтересам інвесторів у регіоні. Інші, навпаки, будуть ключовими (наприклад питання впровадження санкцій проти

окремих країн). На інвестиційну політику впливає надзвичайно значна кількість факторів, і при її розробці важливо чітко визначити, які є основним на даному етапі.

Після обговорення у робочій групі проект змін до інвестиційної політики виноситься на розгляд керівництва. Поряд з тим, що усі працівники компанії мають значний досвід у інвестиційній сфері, керівництво підприємства зазвичай досить чітко, на рівні інтуїції, може визначити найбільш перспективні напрямки розвитку. У таких умовах погляд керівника дає можливість внести корективи у розроблений проект змін для забезпечення його максимальної ефективності.

Окрім цього, керівники зазвичай можуть оцінити, наскільки ефективно вигідним буде врахування у інвестиційній політиці підприємства тих чи інших тенденцій – це створює можливості для забезпечення відповідності змін до політики існуючим економічним цілям підприємства.

Після отримання коментарів від керівництва відбувається доопрацювання політики з їх врахуванням, фіналізації документу та процес затвердження. Іноді на цьому етапі розробники також отримують додаткові зауваження від колег, проте це відбувається не дуже часто.

Після затвердження змін до інвестиційної політики усі працівники, які працюють у сфері моніторингу, аналізу, залучення інвестицій у своїй практичній діяльності керуються цим документом.

Відзначимо, що існуюча політика не є догмою – за умови знаходження привабливого проекту, який виходить за межі напрямків, які визначені політикою у якості пріоритетних, працівник може обговорити з керівництвом цю бізнес-ідею, і досить часто рішення про імплементацію відповідного проекту є позитивними.

Перед наступним переглядом інвестиційної політики відбувається оцінка результативності попередньої її версії. Це потрібно для того, щоб розуміти, наскільки необхідним є цей документ, чи забезпечує дотримання

політики ефективність діяльності, якість інвестиційного портфелю тощо. Загалом, на підприємстві сформована інвестиційна політика виступає дієвим інструментом, а більшість реалізованих проектів як за тематикою, так і за економічними показниками відповідають їй.

Важливим питанням на етапі обговорення інвестиційної політики АТ «UFUTURE» виступає питання залучення інвесторів. З огляду на те, що компанія піклується про свій імідж, вона здійснює ретельну перевірку своїх партнерів, ставлячи високі вимоги до їх доброчесності та законності отримання ними фінансових ресурсів.

Проекти, які реалізує компанія, можуть фінансуватися як повністю за рахунок залучених ресурсів, так і за часткової участі самого підприємства. Усі проекти, які потрапляють у поле зору підприємства, проходять ретельний аналіз працівниками фінансового відділу компанії – оцінка здійснюється із застосуванням сценарного підходу, таким чином за кожною ініціативою компанія має розуміння того, який прибуток можна отримати за умови, якщо все піде за планом, і які витрати понесе інвестор, якщо проект повністю себе не окупить. Таким чином, залучаючи інвесторів, АТ «UFUTURE» надає їм інформацію про усі ризики, з якими пов'язана відповідна діяльність.

Важливу роль у інвестиційній активності АТ «UFUTURE» відіграє міжнародна складова – підприємство націлене на залучення для співпраці іноземних інвесторів як для підвищення класу проектів, які воно реалізує, так і у контексті мінімізації ризиків, оскільки співпраця з інвесторами з тих країн, де середовище є стабільним, є з точки зору довгострокових інвестицій більш привабливою). На сьогодні для реалізації проектів залучені інвестори з Німеччини, Італії, Сінгапуру, Марокко, США.

Таким чином, ключовими параметрами інвестиційної політики підприємства на нинішньому етапі є забезпечення високого (не менше 32%) рівня окупності з періодом виходу на нуль за 1,5-2 роки для проектів, які входять до портфелю; забезпечення частки іноземних інвесторів на рівні 30%

(наразі 27%); розширення географії іноземних інвесторів. Пріоритетними сферами інвестування холдингу є будівництво, інфраструктура, фармацевтика, інновації, освіта, відновлювальна енергетика, соціальний розвиток (рис. 1.1).

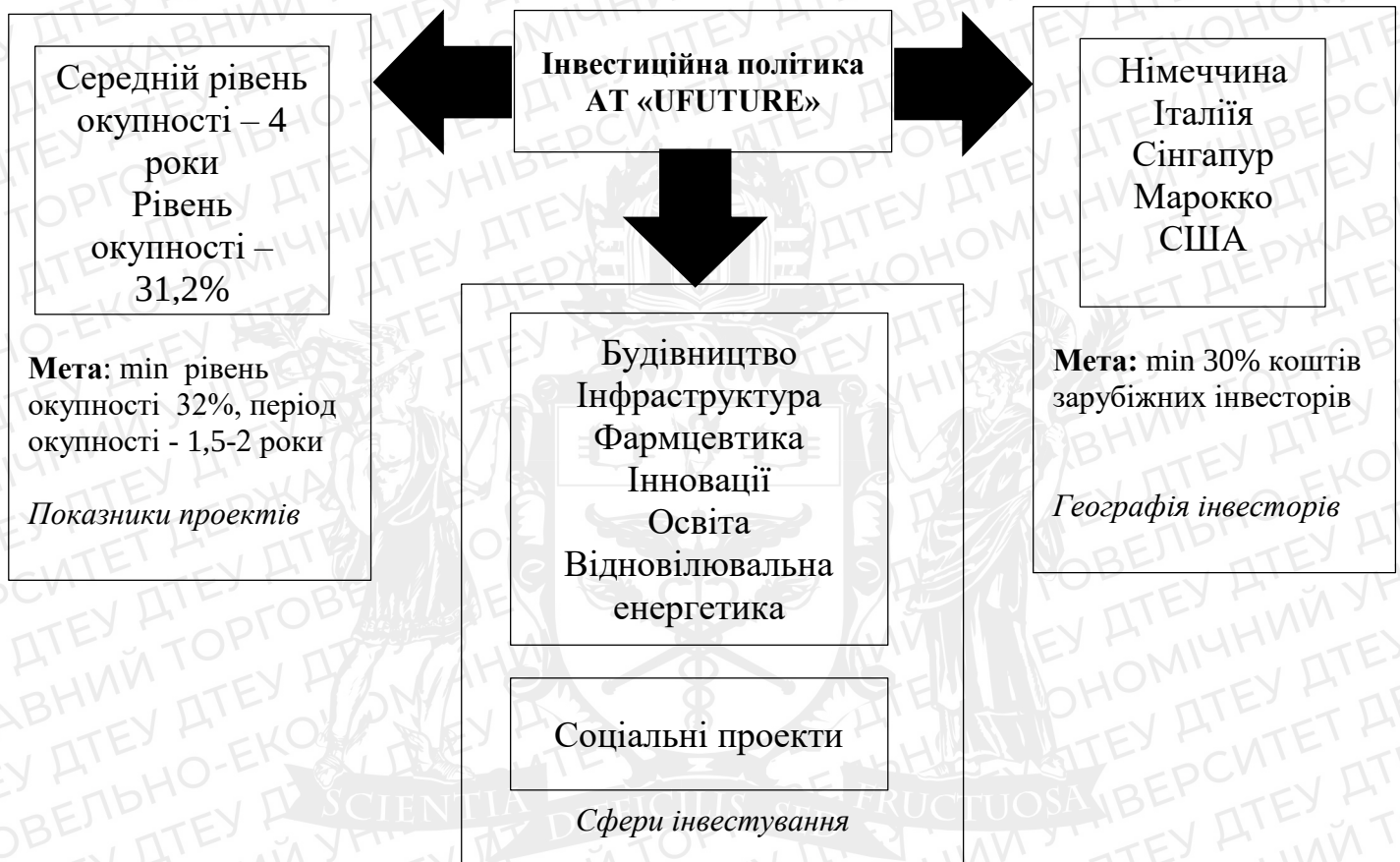

Рис. 1.1. Характеристика інвестиційної політики AT «UFUTURE»

Джерело: складено автором на основі інформації підприємства

Як видно з представленого рисунку, наразі інвестиційна діяльність підприємства у цілому відповідає її інвестиційній політиці, що також вказує на доцільність використання цього інструменту управління інвестиційною діяльністю AT «UFUTURE».

Висновки до розділу 1

Інвестиційна політика є складовою частиною загальної економічної стратегії, що визначає вибір і способи реалізації найбільш раціональних шляхів оновлення і розширення його виробничого і науково-технічного

потенціалу. Інвестиційна політика підприємства є процесом обґрунтування умов для реалізації інвестиційних проектів. Таким чином, проект є організаційною формою реалізації процесу інвестування.

За умови залучення підприємства у міжнародні інвестиційні процеси особливістю як власне формування інвестиційної політики, так і проектного аналізу є врахування ширшого кола факторів, спроможних вплинути на ефективність інвестиційного процесу. Прийняття рішень щодо міжнародних інвестицій потребує збалансування економічних та позаекономічних аспектів, оскільки репутаційні ризики за умови невдачі на міжнародному ринку є значно вищими.

АТ «UFuture» – український холдинг, який об'єднує бізнесові та соціальні проекти. Компанія має диверсифікований портфель активів у галузях нерухомості, інфраструктури, промисловості, відновлюваної енергетики, фармацевтики та ІТ. Важливу роль у інвестиційній активності АТ «UFUTURE» відіграє міжнародна складова – підприємство націлене на залучення для співпраці іноземних інвесторів як для підвищення класу проектів, які воно реалізує. На сьогодні для реалізації проектів залучені інвестори з Німеччини, Італії, Сінгапуру, Марокко, США.

Ключовими параметрами інвестиційної політики підприємства на нинішньому етапі є забезпечення високого (не менше 32%) рівня окупності з періодом виходу на нуль за 1,5-2 роки для проектів, які входять до портфеля; забезпечення частки іноземних інвесторів на рівні 30% (наразі 27%); розширення географії іноземних інвесторів. Пріоритетними сферами інвестування холдингу є будівництво, інфраструктура, фармацевтика, інновації, освіта, відновлювальна енергетика, соціальний розвиток. Наразі інвестиційна діяльність підприємства у цілому відповідає її інвестиційній політиці, що також вказує на доцільність використання цього інструменту управління інвестиційною діяльністю АТ «UFUTURE».

РОЗДІЛ 2. РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ВДОСКОНАЛЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ АТ «UFUTURE»

2.1. Оцінка сприятливості міжнародного бізнес-середовища для посилення інвестиційної політики АТ «UFUTURE»

Як зазначалося у попередньому розділі, важливим завданням для АТ «UFUTURE» виступає аналіз тенденція світових ринків для виявлення тих аспектів здійснення інвестиційної діяльності, які можуть мати значний вплив на його діяльність, довіру до нього інвесторів та власників проектів, а також безпосередньо ефективність інвестиційної діяльності. З огляду на зазначене нами було здійснено аналіз сприятливості середовища для розвитку бізнесу підприємства, тобто аналіз динаміки інвестицій, а також проаналізовано ключові тенденції у сфері інвестування для їх врахування у діяльності компанії.

Здійснений аналіз дозволяє констатувати, що на нинішньому етапі інвестиційна активність у світі відновлюється після кризи 2020 року, спровокованої коронавірусом (рис. 2.1).

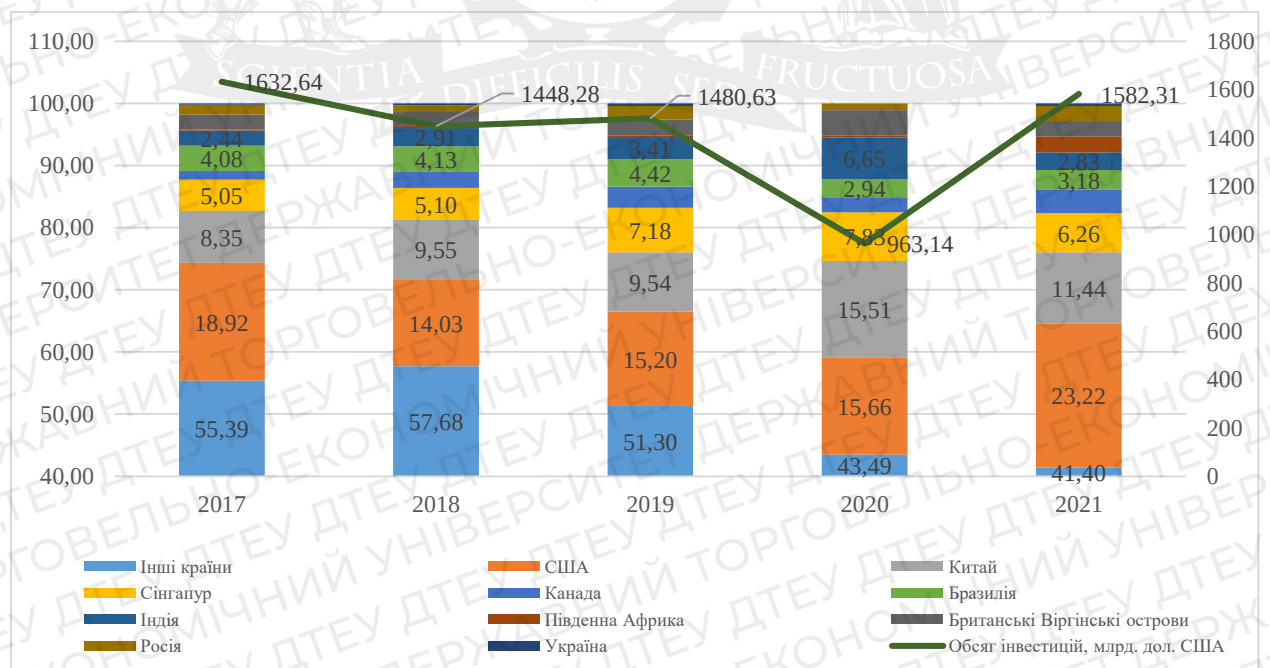

Рис. 2.1. Обсяги та географічна структура вхідних інвестицій у світі у 2017 – 2021 рр., %

Джерело: складено автором за [6]

Як видно з представленого рисунку, основним отримувачем прямих іноземних інвестицій є США, що, на нашу думку, можна пояснити високим рівнем розвитку бізнес-культури у зазначеній державі, що сприяє розвитку нових бізнес-ідей. Аналогічною є ситуація з Китаєм, який сьогодні є основним геополітичним опонентом США – зазначені ринки характеризуються значним динамізмом, що робить їх привабливими для зарубіжного бізнесу.

Якщо розглядати структуру вихідних інвестицій, то лідерами тут є США, Німеччина. Японія, Китай та Велика Британія – ці країни за рахунок прямого іноземного інвестування намагаються посилити свій вплив на інші держави, що забезпечує їм довгострокові конкурентні переваги (рис. 2.2).

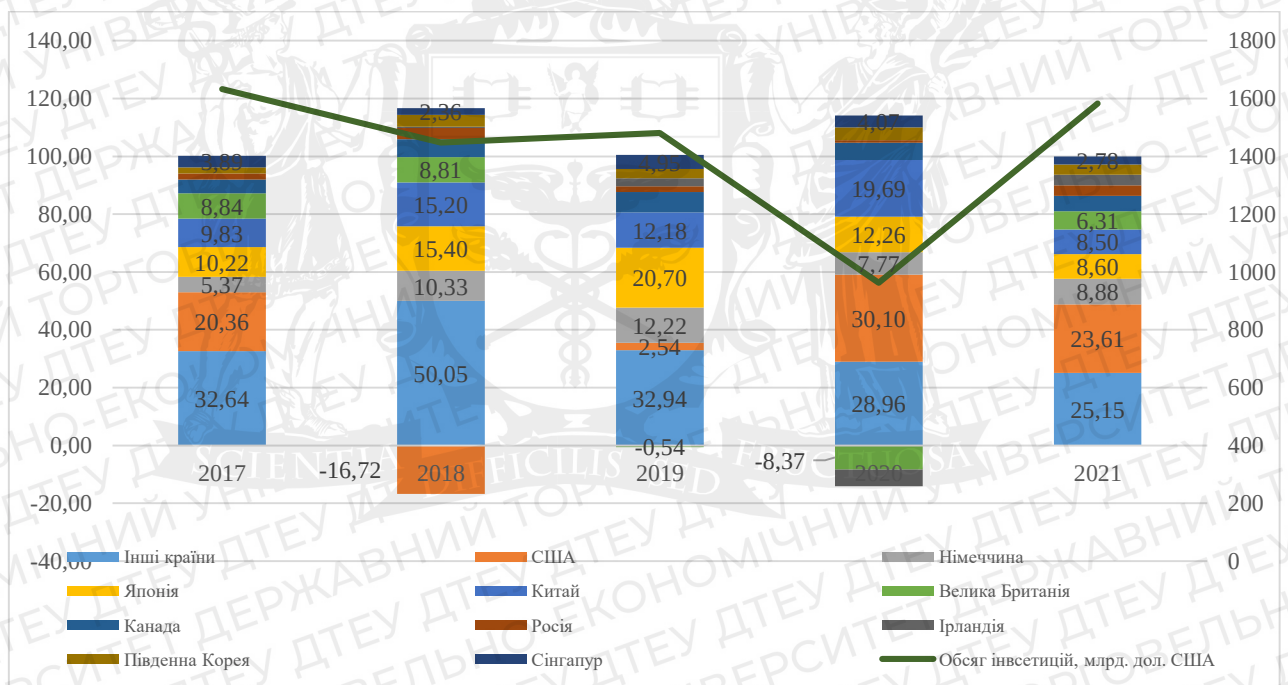

Рис. 2.2. Обсяги та географічна структура вихідних інвестицій у світі у 2017 – 2021 рр., %

Джерело: складено автором за [6]

На наш погляд, географічна структура світових інвестиційних потоків має виключне значення для АТ «UFUTURE», оскільки як для вибору потенційних проектів, так і для залучення іноземних інвесторів компанії доцільно орієнтуватися саме на зазначені держави.

Як видно з представлених рисунків, США, Китай, Сінгапур та Канада є одночасно як найбільш активними інвесторами, так і отримувачами прямих

іноземних інвестицій. У цьому контексті нами було порівняно бізнес-середовища цих країн для виявлення найбільш перспективних партнерів (табл. 2.1).

Таблиця 2.1

Рейтингова оцінка потенційних країн-партнерів для реалізації інвестиційних проектів відповідно до інвестиційної політики АТ «UFUTURE»

Індикатор	США	Сінгапур	Канада	Китай
Політична глобалізація, де факто	90,0	64,0	90,0	89,0
Політична глобалізація, де юре	94,0	73,0	93,0	90,0
Захист прав власності	95,7	94,4	89,5	43,7
Судова ефективність	77,9	58,3	96,4	37,4
Сумлінність влади	75,7	92,8	86,7	39,3
Фіскальна свобода	0,0	79,6	62,8	11,1
Податкове навантаження	75,9	90,5	75,7	71,2
Політична стабільність	78,1	100,0	84,4	67,3
Нормативно-правове середовище	89,4	98,7	91,5	52,7
Політико-правове середовище	75,2	83,5	85,6	55,7
Економічна глобалізація, де факто	52,0	99,0	60,0	38,0
Економічна глобалізація, де юре	81,0	90,0	81,0	53,0
Свобода торгівлі	75,2	95,0	83,2	73,2
Свобода інвестицій	85,0	85,0	80,0	20,0
Фінансова свобода	80,0	80,0	80,0	20,0
Свобода ведення бізнесу	87,5	83,1	78,8	68,8
Отримання кредитів	69,8	50,3	49,4	44,7
Економічне середовище	75,8	83,2	73,2	45,4
Соціальна глобалізація, де факто	89,0	92,0	87,0	62,0
Соціальна глобалізація, де юре	81,0	87,0	80,0	56,0
Свобода праці (трудових відносин)	75,8	77,0	68,7	57,2
Освіта	58,6	59,0	62,0	69,3
Науково-дослідні та дослідно-конструкторські роботи	86,1	59,2	62,6	70,5
Рівень знань працівників	75,0	69,6	50,3	77,8
Інноваційні зв'язки	66,1	54,3	59,8	36,8
Індекс людського розвитку	92,1	93,9	93,6	76,8
Соціальне середовище	78,0	74,0	70,5	63,3
Інформаційно-комунікаційні технології (ІКТ)	92,1	92,5	84,7	87,6
Загальна інфраструктура	58,7	56,0	64,6	56,0
Створення знань	69,6	38,8	45,7	69,5
Вплив знань	55,0	50,0	33,5	52,8
Креативні товари та послуги	44,8	40,4	31,1	28,8
Он-лайн креатив	43,0	45,6	44,0	2,8
Технологічне середовище	60,5	53,9	50,6	49,6
Рівень привабливості середовища	72,4	73,6	70,0	53,5

Джерело: складено автором на основі [7, 8, 9, 10]

Для оцінки середовища потенційних країн-партнерів ми використали показники, які характеризують рівень економічної свободи, рівень

інноваційності, глобалізаційні зв'язки з іншими країнами, а також розвиток людського потенціалу. При цьому усі розглянуті індикатори було умовно поділено на 4 групи і віднесено до однієї зі складових середовища – економічне, соціальне, політико-правове та технологічне. Здійснений аналіз дозволив виявити, що найбільш раціональною є інвестиційна співпраця з Сінгапуром, середовище якого є найбільш стабільним та різносторонньо розвиненим. Також високий показник загальної привабливості для співпраці має США. Трохи нижчими є позиції Канади, водночас зазначену державу доцільно також розглядати у якості потенційного партнера у процесі реалізації бізнес-проектів.

Однією пропозицій, що буде обґрунтовано нижче, є активізація діяльності досліджуваного підприємства у сфері реалізації проектів, спрямованих на відновлення України. У цьому контексті нами було також проаналізовано обсяги фінансової допомоги, яка була надана Україні за період війни – це може виступати індикатором зацікавленості країни у тому числі і у реалізації відбудовницьких інвестиційних проектів. При цьому до уваги бралася лише фінансова (без військової та гуманітарної) допомога (рис. 2.3).

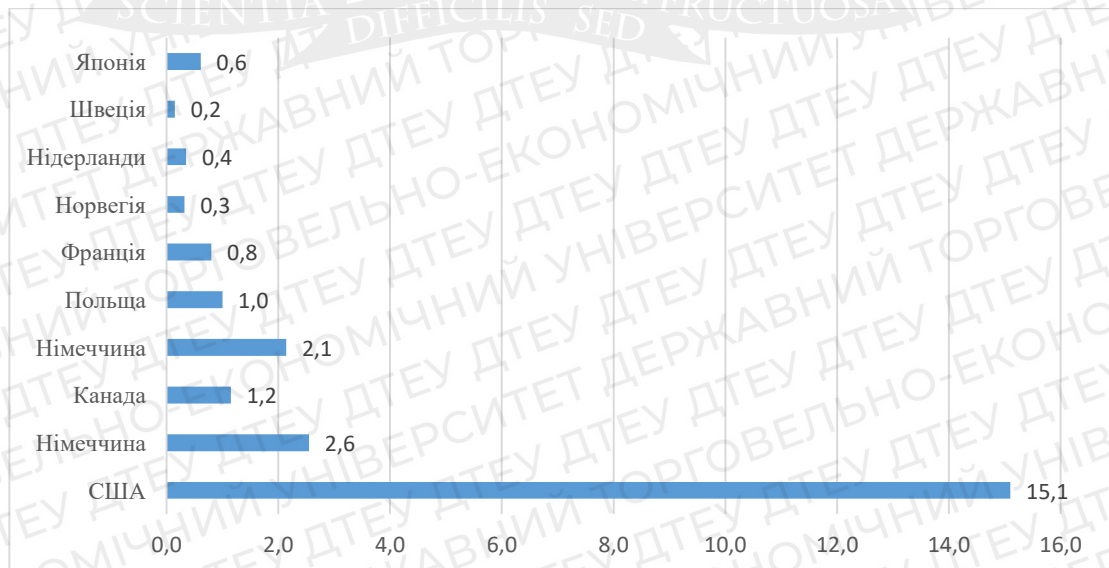

Рис. 2.3. Обсяги фінансової допомоги отриманої Україною з початку війни до 20.11.2022 року

Джерело: [11]

Після дати, на яку було знайдено інформацію, Україна додатково

отримувала кошти від США, таким чином обсяги ресурсів від цієї країни ще зросли.

Як видно з представленого рисунку, США та Канада знаходяться серед найбільших донорів до країни, таким чином, враховуючи здійснений вище аналіз, а також позицію цих країн стосовно України, вважаємо, що співпраця з ними буде для АТ «UFUTURE» найбільш перспективною.

Якщо говорити про тенденції міжнародної інвестиційної діяльності, то у 2021 році, після того, як світ почав оговтуватися від та шоку пандемії коронавірусу, відбулося поступове відновлення інтересу до інвестицій у екологічні та соціально орієнтовані проекти. Цей тренд розпочався ще до коронакризи, проте у 2019 році призупинився. Інвестиційні потоки між країнами істотно скоротилися і ключовими напрямками інвестування стали ті, які дозволяли якнайшвидше приборкати пандемію та забезпечити повернення до нормального життя.

2021 рік дозволив поступово повернутися до докризових тенденцій у інвестуванні, хоча за даними UNCTAD обсяг реалізації у сфері ESG все ще залишаються нижчим за рівень 2019 року [12].

Попри відсутність аналітики можна стверджувати, що 2022 рік також змінив систему міжнародного інвестування, оскільки війна в Україні привернула увагу до проблем безпеки. На відміну від споживачів, які є менш чутливими до змін геополітики, фінансові ринки реагують на будь-які зміни, а військові дії у Європі, на території незалежної держави, є тим чинником, який кардинально змінює систему міжнародного права та підходи до організації безпеки. У таких умовах найбільш стратегічно орієнтовані компанії почали розширювати свої проекти безпековими проектами, і у майбутньому обсяг таких інвестицій буде зростати.

АТ «UFUTURE» наразі є активним учасником інвестиційної діяльності у сфері ESG, таким чином і на окреслений нами тренд підприємству також доцільно звернути увагу для забезпечення прогресивності портфелю та його відповідності попиту клієнтів.

2.2. Пріоритети вдосконалення інвестиційної політики АТ «UFUTURE»

Протягом останніх років інвестиційна політика АТ «UFUTURE» була досить успішною. Компанія формувала портфель проектів відповідно до тенденції ринку, що забезпечувала їх високу рентабельність і прибутковість діяльності самого холдингу. У нинішніх умовах, які вплинули не лише на економіку України, але і на загальносвітові тенденції інвестиційної діяльності, доцільним є перегляд інвестиційної політики компанії у контексті забезпечення повної її відповідності умовам середовища.

На наш погляд необхідним є внесення змін до географічних пріоритетів інвестиційної діяльності, зокрема посилення уваги на пошуку інвесторів на зовнішніх ринках, що пояснюється як їх більшою інвестиційною спроможністю, так і меншими ризиками співпраці. Важливим у цьому напрямку є також розвиток співпраці з міжнародними фінансовими інституціями (такими як Європейський інвестиційний банк, Європейський банк реконструкції та розвитку), які з одного боку є активними учасниками інвестиційних процесів у світі, а з іншого приймають активну участь у допомозі Україні і братимуть її також у процесі її розбудови після завершення військових дій.

Також необхідною є зміна пріоритетних напрямків інвестиційної діяльності: важливим завданням вважаємо активізацію діяльності у сфері післявоєнного відновлення економіки України, тобто реалізацію проектів, спрямованих на реконструкцію зруйнованих інфраструктурних об'єктів. У контексті дотримання тенденції щодо інвестування у безпекової проекти АТ «UFUTURE» доцільно також включити цей напрям до ключових сфер своєї діяльності. Мова у жодному випадку не йде про вкладення коштів у виробництво зброї. Вважаємо за доцільне посилення уваги до бізнес-ідей, які дозволять зменшити ризики смерті чи отримання поранень людьми у випадку непередбачуваних ситуацій.

Навіть за умови швидкого закінчення військових дій можна очікувати, що протягом наступних років попит на а інфраструктурні об'єкти, які побудовані з

врахуванням вимог безпеки і мають якісні сховища, буде зростати. Окрім того у сфері ІТ наразі актуальними є проекти, які дозволяють забезпечити тривалу роботу приладів від вмонтованих джерел автономного живлення, і такі розробки також потребують інвестування. Саме такі бізнес-ідеї та стартапи можуть стати орієнтиром для дослідженого підприємства, оскільки безпековий вектор протягом наступних років буде найбільш затребуваним як на українському, так і на світових ринках.

У нинішніх умовах, що є вкрай складними для суб'єктів господарської діяльності, виключно важливим є обґрунтований підхід до формування інвестиційної політики. Надзвичайно ретельним має стати вибір найбільш перспективних та привабливих проектів, реалізація яких дозволить створити переваги для посилення позицій підприємства на ринку, та вибір найкращих умов фінансування, зокрема обґрунтування структури та умов залучення капіталу. Розглянемо кожен із залучених напрямків більш детально.

Для залучення іноземних інвесторів необхідно стати для них зрозумілим і передбачуваним партнером. Для досягнення цієї мети надзвичайно важливою є прозора політика, а також постійна участь у міжнародних інвестиційних заходах, які проводять крупні інституційні інвестори на ринку найбільш привабливих для АТ «UFUTURE» країн, зокрема США.

Найбільші інвестиційні банки та міжнародні компанії (Bank of America, Citibank, JP Morgan, Dragon Capital) досить часто проводять спеціалізовані заходи, які дозволяють представникам бізнес структур різних країн познайомитися та налагодити взаємозв'язки. Такі івенти є прекрасною нагодою для досліджуваного підприємства також стати своїм серед представників крупного інвестиційного бізнесу США.

АТ «UFUTURE» за необхідності може скористатися послугами Посольства України США для налагодження первинних контактів або звернутися за рекомендаціями до тих інвесторів, з якими уже було реалізовано спільні проекти, та які можуть представити керівників АТ «UFUTURE» іноземним партнерам.

У нинішніх умовах переважна частина заходів відбуваються у гібридному форматі, таким чином навіть за умови обмеженого виїзду з України компанія зможе бути представлена на міжнародних івентах. Водночас для того, щоб забезпечити успіх участі у таких заходах, важливо мати чітко вибудовану інвестиційну політику, з якою можна буде познайомити потенційних партнерів і у рамках якої доцільно буде шукати спільні проекти.

Окремим напрямом діяльності АТ «UFUTURE» у нинішніх умовах має стати пошук каналів взаємодії з міжнародними фінансовими організаціями. Залучення до проектів, які реалізують ці інституції, є важливим для підприємства з двох причин. Перша полягає у можливості розширити коло діяльності і збільшити обсяги отримуваних прибутків за рахунок чітко обґрунтованих і детально проаналізованих міжнародними експертами проектів. Друга перевага полягає у позитивному впливі подібних заходів на імідж. Для співпраці з міжнародними фінансовими організаціями зазвичай обираються найкращі компанії, репутація яких не викликає жодних сумнівів. На ринку інвестування саме репутація є найбільшим активом підприємства, і тому додати у так зване «резюме» компанії інформацію про роботу з міжнародними фінансовими організаціями є значною перевагою.

Міжнародні фінансові організації уже сьогодні активно працюють в Україні з метою стимулювання розвитку (а точніше – запобігання занепаду) її економіки та поступового відновлення деокупованих регіонів. Для налагодження контактів з відповідними організаціями досліджуване підприємство може долучитися до реалізації окремих соціальних проектів, які нами започатковані. У рамках такої діяльності АТ «UFUTURE» має зарекомендувати себе як надійного партнера, спроможного ретельно виконувати взяті на себе зобов'язання.

Якщо пошук інвесторів на ринках США та Канади має здійснюватися з метою залучення від них фінансових ресурсів, то у випадку співпраці з Міжнародними фінансовими організаціями підприємство буде виступати соінвестором у тих проектах, які було обрані організацією. Саме вона буде

виступати керуючим партнером. Втім репутаційні та економічні наслідки реалізації цієї пропозиції можуть бути для АТ «UFUTURE» досить значними.

Зазначена пропозиція також корелює ще з однією нашою ідеєю пов'язаною з активізацією діяльності у сфері відновлення економіки. Хочемо одразу наголосити, що мова у жодному випадку не йде про реалізацію економічно необґрунтованих проектів. Завданням АТ «UFUTURE» буде вибір таких об'єктів для інвестування, які зможуть у перспективі принести йому прибуток. Водночас одним з критеріїв вибору повинна бути соціальна корисність для держави.

Зазначене також не означає, АТ «UFUTURE» необхідно відмовлятися від усіх інших бізнес-ідей, які можуть видатися йому перспективними. Для реалізації соціальних проектів з нижчим рівнем окупності холдинг має залишатися прибутковим. Завданням інвестиційної політики за умови її вдосконалення має стати визначення тих умов, за яких компанія зможе досягнути балансу між приватними і суспільними інтересами.

Інструментом відбору проектів для майбутнього інвестування може стати співпраця з урядовими структурами. Поряд з виконанням завдань, пов'язаних із забезпеченням функціонування економіки у нинішніх умовах, а також нівелюванням за можливості загроз, пов'язаних з ситуацією на фронті, Уряд України сьогодні працює над формуванням плану відновлення і активно залучає до цього процесу усі зацікавлені бізнес-структури, розуміючи, що обсяги фінансування, необхідні для відбудови держави, є колосальними – за попередніми оцінками 349 млрд. дол. США [13]. Навіть за умови отримання зовнішнього фінансування роль внутрішніх інвесторів буде значною, а залучення до процесу на ранніх стадіях сприятиме тому, що АТ «UFUTURE» зможе обирати, до яких саме проектів воно хоче долучитися.

На наш погляд для досягнення успіху на ринку після закінчення війни надзвичайно важливим буде факт залученості компанії до процесів підтримки економічного зростання держави у період військового стану. Таким чином реалізація наданої нами пропозиції є важливою у контексті підтримки

конкурентоспроможності АТ «UFUTURE» у майбутньому.

Для пошуку проектів, пов'язаних з безпекою, АТ «UFUTURE» по-перше необхідно додати інформацію про це на свій інтернет-ресурс, для того, щоб інноватори, які шукають фінансування, були свідомі того, що досліджуваних підприємство є одним з потенційних вкладників ресурсів у розробку нових ідей у області безпеки. Окрім цього доцільним є відвідування профільних заходів, які організовуються Торгово-промисловими палатами, Європейською бізнес асоціацією та іншими неурядовими організаціями, та під час яких можна познайомитися з представниками різних напрямків венчурного бізнесу, які шукають інвесторів для реалізації своїх бізнес-ідей. Фактично така діяльність АТ «UFUTURE» наразі здійснюється, і тому важливим буде просто змістити фокус уваги на відповідну сферу.

Ще одним напрямком вдосконалення інвестиційної політики, а точніше процесу її формування, як ми зазначали, є вдосконалення процесу фінансового аналізу усіх бізнес ідей, які за своїм змістовним наповненням видаються підприємству цікавими. Відповідна роботи на підприємстві побудована досить якісно, проте з огляду на складність поточної ситуації, і також на зростання ризиків інвестування в Україну, АТ «UFUTURE» необхідно буде прийняти той факт, що рівень фінансування проектів за рахунок власних фінансових ресурсів має бути збільшений. Відповідно, усі проекти повинні будуть підлягати аналізу саме з позиції впливу їх можливих результатів (від позитивних до негативних) на фінансовий стан АТ «UFUTURE». Відповідні методики та програмне забезпечення для реалізації цих заходів у компанії наразі існують, таким чином пропозиція стосується точкового удосконалення одного з етапів процесу ухвалення інвестиційної політики.

Таким чином, заходи спрямовані на удосконалення інвестиційної політики АТ «UFUTURE» мають бути реалізовані у таких напрямках: активізація участі у інвестиційних заходах у США та Канаді (з огляду на їх пріоритетність) задля налагодження контактів з інституційними інвесторами та формування передумов для їх залучення до реалізації спільних проектів; участь

у реалізації інвестиційних проектів, які фінансуються міжнародними фінансовими організаціями через включення, на першому етапі, до їх ініціатив на деокупованих територіях; участь у державній програмі відбудови для формування довгострокових іміджевих переваг та актуалізації інвестиційного портфелю; включення безпекових проектів до кола інтересів підприємства (рис. 2.4).

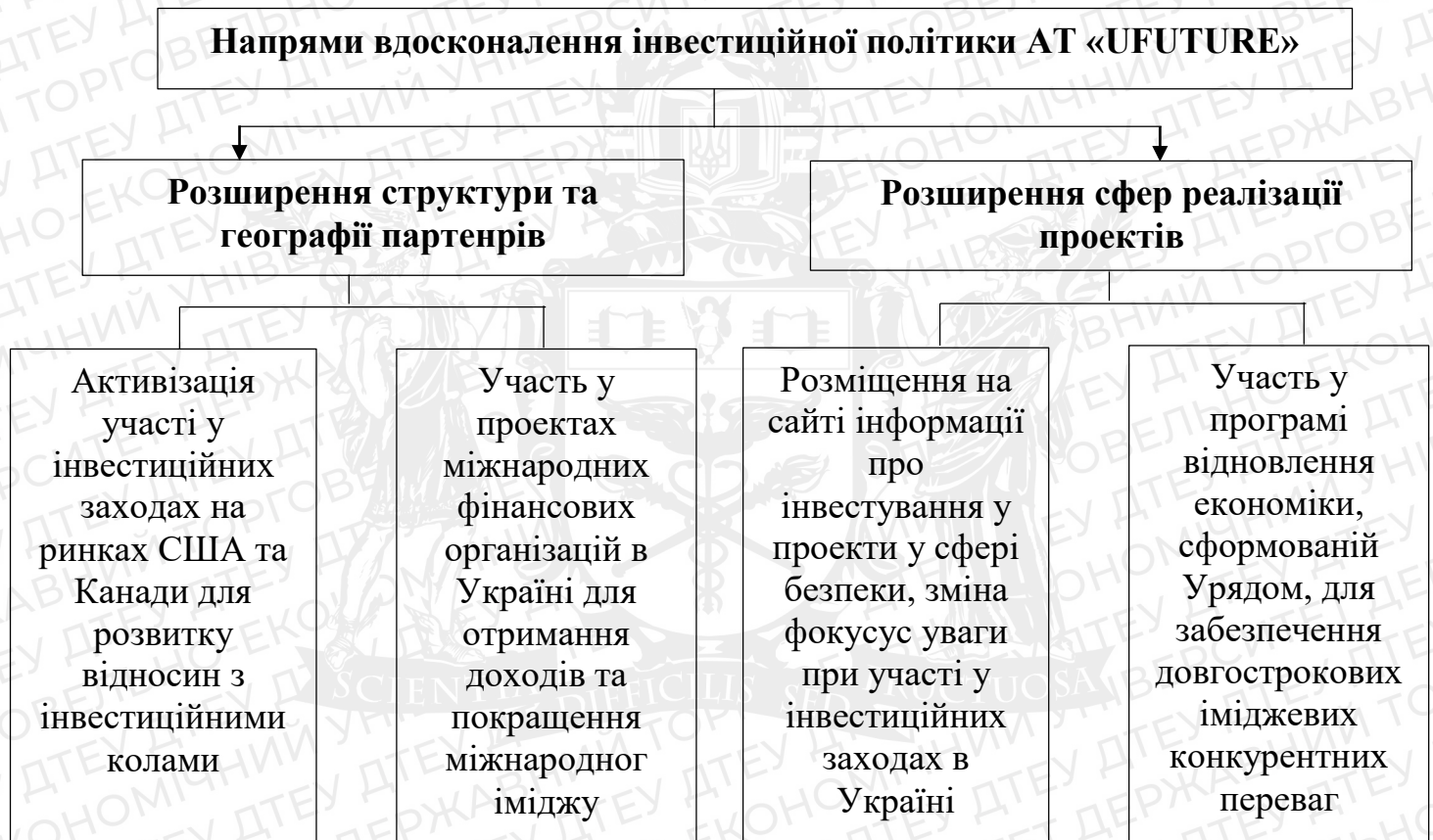

Рис. 2.4. Напрями вдосконалення інвестиційної політики АТ «UFUTURE»

Джерело: складено автором

Надані нами рекомендації спрямовані, з одного боку, на покращення фінансових результатів та рівня прибутковості проектів, а також на покращення іміджу підприємства на довгострокову перспективу на міжнародному рівні, що, як зазначалося, є одним із завдань інвестиційної політики АТ «UFUTURE».

Висновки до розділу 2

На нинішньому етапі інвестиційна активність у світі відновлюється після кризи 2020 року, спровокованої коронавірусом. США, Китай, Сінгапур та Канада є одночасно як найбільш активними інвесторами, так і отримувачами прямих іноземних інвестицій. Для оцінки середовища цих держав ми використали показники, які характеризують рівень економічної свободи, рівень інноваційності, глобалізаційні зв'язки з іншими країнами, а також розвиток людського потенціалу. Здійснений аналіз дозволив виявити, що найбільш раціональною є інвестиційна співпраця з Сінгапуром, середовище якого є найбільш стабільним та різносторонньо розвиненим. Також високий показник загальної привабливості для співпраці має США. Трохи нижчими є позиції Канади, водночас зазначену державу доцільно також розглядати у якості потенційного партнера у процесі реалізації бізнес-проектів.

Нами було також проаналізовано обсяги фінансової допомоги, яка була надана Україні за період війни – це може виступати індикатором зацікавленості країни у тому числі і у реалізації відбудовницьких інвестиційних проектів. США та Канада знаходяться серед найбільших донорів до країни, таким чином, враховуючи здійснений вище аналіз, а також позицію цих країн стосовно України, вважаємо, що співпраця з ними буде для АТ «UFUTURE» найбільш перспективною.

Заходи спрямовані на удосконалення інвестиційної політики АТ «UFUTURE» мають бути реалізовані у таких напрямках: активізація участі у інвестиційних заходах у США та Канаді (з огляду на їх пріоритетність) задля налагодження контактів з інституційними інвесторами та формування передумов для їх залучення до реалізації спільних проектів; участь у реалізації інвестиційних проектів, які фінансуються міжнародними фінансовими організаціями через включення, на першому етапі, до їх ініціатив на деокупованих територіях; участь у державній програмі відбудови для формування довгострокових іміджевих переваг та актуалізації інвестиційного портфелю; включення безпекових проектів до кола інтересів підприємства

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

Інвестиційна політика є складовою частиною загальної економічної стратегії, що визначає вибір і способи реалізації найбільш раціональних шляхів оновлення і розширення його виробничого і науково-технічного потенціалу. Інвестиційна політика підприємства є процесом обґрунтування умов для реалізації інвестиційних проектів. Таким чином, проект є організаційною формою реалізації процесу інвестування.

За умови залучення підприємства у міжнародні інвестиційні процеси особливістю як власне формування інвестиційної політики, так і проектного аналізу є врахування ширшого кола факторів, спроможних вплинути на ефективність інвестиційного процесу. Прийняття рішень щодо міжнародних інвестицій потребує збалансування економічних та позаекономічних аспектів, оскільки репутаційні ризики за умови невдачі на міжнародному ринку є значно вищими.

АТ «UFuture» – український холдинг, який об'єднує бізнесові та соціальні проекти. Компанія має диверсифікований портфель активів у галузях нерухомості, інфраструктури, промисловості, відновлюваної енергетики, фармацевтики та ІТ. Важливу роль у інвестиційній активності АТ «UFUTURE» відіграє міжнародна складова – підприємство націлене на залучення для співпраці іноземних інвесторів як для підвищення класу проектів, які воно реалізує. На сьогодні для реалізації проектів залучені інвестори з Німеччини, Італії, Сінгапуру, Марокко, США.

Ключовими параметрами інвестиційної політики підприємства на нинішньому етапі є забезпечення високого (не менше 32%) рівня окупності з періодом виходу на нуль за 1,5-2 роки для проектів, які входять до портфеля; забезпечення частки іноземних інвесторів на рівні 30% (наразі 27%); розширення географії іноземних інвесторів. Пріоритетними сферами інвестування холдингу є будівництво, інфраструктура, фармацевтика, інновації, освіта, відновлювальна енергетика, соціальний розвиток. Наразі інвестиційна діяльність підприємства у цілому відповідає її інвестиційній політиці, що також вказує на доцільність

використання цього інструменту управління інвестиційною діяльністю АТ «UFUTURE».

На нинішньому етапі інвестиційна активність у світі відновлюється після кризи 2020 року, спровокованої коронавірусом. США, Китай, Сінгапур та Канада є одночасно як найбільш активними інвесторами, так і отримувачами прямих іноземних інвестицій. Для оцінки середовища цих держав ми використали показники, які характеризують рівень економічної свободи, рівень інноваційності, глобалізаційні зв'язки з іншими країнами, а також розвиток людського потенціалу. Здійснений аналіз дозволив виявити, що найбільш раціональною є інвестиційна співпраця з Сінгапуром, середовище якого є найбільш стабільним та різносторонньо розвиненим. Також високий показник загальної привабливості для співпраці має США. Трохи нижчими є позиції Канади, водночас зазначену державу доцільно також розглядати у якості потенційного партнера у процесі реалізації бізнес-проектів. Нами було також проаналізовано обсяги фінансової допомоги, яка була надана Україні за період війни – це може виступати індикатором зацікавленості країни у тому числі і у реалізації відбудовницьких інвестиційних проектів. США та Канада знаходяться серед найбільших донорів до країни, таким чином, враховуючи здійснений вище аналіз, а також позицію цих країн стосовно України, вважаємо, що співпраця з ними буде для АТ «UFUTURE» найбільш перспективною.

Заходи спрямовані на удосконалення інвестиційної політики АТ «UFUTURE» мають бути реалізовані у таких напрямках: активізація участі у інвестиційних заходах у США та Канаді (з огляду на їх пріоритетність) задля налагодження контактів з інституційними інвесторами та формування передумов для їх залучення до реалізації спільних проектів; участь у реалізації інвестиційних проектів, які фінансуються міжнародними фінансовими організаціями через включення, на першому етапі, до їх ініціатив на деокупованих територіях; участь у державній програмі відбудови для формування довгострокових іміджевих переваг та актуалізації інвестиційного портфелю; включення безпекових проектів до кола інтересів підприємства

Список використаних джерел

- 1 Селіверстова Л. С. Інвестиційна політика підприємства в контексті забезпечення сталого розвитку країни [Електронний ресурс] / Л. С. Селіверстова, О. М. Міх. // Ефективна економіка. - 2019. - № 11. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efek_2019_11_16
- 2 Ямненко Г. Є. Інвестиційна політика підприємства як складова стратегії його розвитку [Електронний ресурс] / Г. Є. Ямненко, А. О. Поночовна // Економіка та підприємництво. - 2019. - № 42. - С. 5-15. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecpi_2019_42_3
- 3 Гумега В. В. Фактор ризику і невизначеності при оцінці ефективності інвестиційних проектів [Електронний ресурс] / В. В. Гумега // Міжнародний науковий журнал "Інтернаука" . - 2021. - № 4. - С. 22-26. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/mnj_2021_4_5
- 4 Семенова Т. В. Обґрунтування доцільності впровадження інвестиційних проектів в умовах невизначеності [Електронний ресурс] / Т. В. Семенова, О. А. Беженова // Причорноморські економічні студії. - 2019. - Вип. 47(1). - С. 172-176. - Режим доступу: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/bses_2019_47\(1\)_34](http://nbuv.gov.ua/UJRN/bses_2019_47(1)_34)
- 5 Сайт АТ “UFUTURE”. URL: <https://ufuture.com/uk/nashi-kompaniyi/>
- 6 Foreign direct investment: Inward and outward flows and stock, annual. URL: <https://unctadstat.unctad.org/wds/TableViewer/tableView.aspx?ReportId=96740>
- 7 Global Innovation Index 2022. URL: https://www.wipo.int/global_innovation_index/en/2022/
- 8 Index of Economic Freedom. URL: <https://www.heritage.org/index>
- 9 2022 KOF Globalisation Index. URL: <https://kof.ethz.ch/en/forecasts-and-indicators/indicators/kof-globalisation-index.html>
- 10 Human Development Index. URL: <https://hdr.undp.org/data-center/human-development-index#/indicies/HDI>
- 11 Ukraine Support Tracker. URL: <https://www.ifw-kiel.de/topics/war-against-ukraine/ukraine-support-tracker/?cookieLevel=not-set>

- 12 World Investment Report 2022. International tax reforms and sustainable investment. URL: https://unctad.org/system/files/official-document/wir2022_en.pdf
- 13 \$350 млрд на відновлення України. 10 головних напрямків, на які потрібно найбільше грошей. URL: <https://forbes.ua/money/top-10-napryamkiv-za-obsyagami-investitsiy-u-vidnovlennya-uryad-ukraini-spilno-zi-svitovim-bankom-ta-evrokomisieyu-predstavili-sviy-plan-09092022-824>
- 14 Бугар А. А. Роль інноваційного потенціалу країни у формуванні її міжнародного іміджу та інвестиційної привабливості [Електронний ресурс] / А. А. Бугар // Гілея: науковий вісник. - 2019. - Вип. 144(3). - С. 15-18. - Режим доступу: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/gileya_2019_144\(3\)_5](http://nbuv.gov.ua/UJRN/gileya_2019_144(3)_5)
- 15 Владимирська Н. І. Особливості міжнародного інвестування в економіку України [Електронний ресурс] / Н. І. Владимирська // Економічні інновації. - 2019. - Т. 21, Вип. 3. - С. 26-36. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecinn_2019_21_3_5
- 16 Золотарьова О. В. Політика залучення прямих іноземних інвестицій: шляхи удосконалення та вплив на діяльнісну мобільність [Електронний ресурс] / О. В. Золотарьова, С. В. Савчук // Проблеми економіки та політичної економії. - 2019. - № 1. - С. 24-48. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/pepe_2019_1_4
- 17 Калінін О. В. Технологічні інвестиції як частина маркетингової політики диверсифікованих підприємств [Електронний ресурс] / О. В. Калінін // Вісник Приазовського державного технічного університету. Серія : Економічні науки. - 2019. - Вип. 37. - С. 64-71. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VPDTU_ek_2019_37_11
- 18 Лютак О. Організаційно-інституційні напрями посилення позицій України на міжнародних інвестиційних ринках [Електронний ресурс] / О. Лютак, О. Баула // Міжнародна економічна політика. - 2019. - № 2. - С. 147-165. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Mep_2019_2_8

- 19 Маркіна І. А. Особливості формування інноваційно-інвестиційної політики промислових підприємств [Електронний ресурс] / І. А. Маркіна, С. М. Марчишинець // Соціально-економічні проблеми сучасного періоду України. - 2019. - Вип. 3. - С. 58-62. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/sepspu_2019_3_12
- 20 Мельничук О. П. Сучасні тенденції міжнародної інвестиційної діяльності [Електронний ресурс] / О. П. Мельничук, І. О. Доценко // Причорноморські економічні студії. - 2019. - Вип. 40. - С. 18-22. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/bses_2019_40_5
- 21 Рязанова Н. Проектне фінансування як інструмент кредитування інвестиційних проектів [Електронний ресурс] / Н. Рязанова // Економічний форум. - 2022. - № 1. - С. 143-151. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecfor_2022_1_20
- 22 Самайчук С. І. Формування та реалізація інвестиційної політики підприємств як важливого чинника їх стратегічного розвитку / С. І. Самайчук. // Ефективна економіка. - 2019. - № 6. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efek_2019_6_22
- 23 Цанько О. О. Інвестиційна стратегія як елемент ефективної регіональної економічної політики [Електронний ресурс] / О. О. Цанько // Вісник Чернівецького торговельно-економічного інституту. Економічні науки. - 2018. - Вип. 3. - С. 54-60. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vchtei_2018_3_8
- 24 Цибульська Е. І. Методика оцінки ефективності реалізації інвестиційної політики підприємства / Е. І. Цибульська, М. О. Марченков, С. С. Осокін // Причорноморські економічні студії. - 2019. - Вип. 47(2). - С. 7-10. - Режим доступу: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/bses_2019_47\(2\)_3](http://nbuv.gov.ua/UJRN/bses_2019_47(2)_3)
- 25 Шимановська-Діанич Л. М. Стратегічні орієнтири в плануванні діяльності інноваційно активного підприємства в умовах удосконалення податкової політики, інвестиційних ризиків та управління змінами в знаннєвій економіці [Електронний ресурс] / Л. М. Шимановська-Діанич, М. В.

Шкробот, Ю. Г. Бережна, І. А. Гнатенко // Формування ринкових відносин в Україні. - 2022. - № 1. - С. 117-124. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/frvu_2022_1_19

- 26 Шевчук В.Я. Основи інвестиційної діяльності / В.Я. Шевчук, П.С. Рогожин. Київ: Генеза, 1997. 384 с. 44.
- 27 Штулер І.Ю., Сержанов В.В. Державна політика залучення інвестицій у стратегії розвитку національних економік. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Міжнародні економічні відносини та світове господарство. 2017. № 16(2). С. 162-166.

